

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN LAUSUNTO 26/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2014

Valtiovarainvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 24 päivänä syyskuuta 2013 lähettänyt hallituksen esityksen valtion talousarvioksi vuodelle 2014 (HE 112/2013 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi valtiovarainvaliokuntaan.

Eduskunnan työjärjestyksen 38 §:n 3 momentin nojalla ympäristövaliokunta on päättänyt antaa toimialaansa koskevan lausunnon talousarvioesityksestä valtiovarainvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Armi Liinamaa ja neuvotteleva virkamies Lauri Taro, valtiovarainministeriö
- kansliapäällikkö Hannele Pokka, talousjohtaja Oili Hintsala, ylijohtaja Helena Säteri, ylijohtaja Timo Tanninen, yli-insinööri Jorma Kaloinen, pääsuunnittelija Tommi Laanti, lainsäädäntöneuvos Oili Rahnasto ja rahoitus-

tusylitarkastaja Timo Tähtinen, ympäristöministeriö

- neuvotteleva virkamies Ville Schildt ja vesihallintoneuvos Jaakko Sierla, maa- ja metsätalousministeriö
- johtaja Kari Salmi, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
- luontopalvelujohtaja Rauno Väisänen, Metsähallitus
- asuntoasiantuntija Laura Hassi ja yhdyskuntatekniikan päällikkö Kirsi Rontu, Suomen Kuntaliitto
- johtaja Aija Tasa, Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry
- apulaisjohtaja Mika Rontu, Suomen Vesilaitosyhdistys ry
- suojelupäällikkö Jouni Nissinen, Suomen luonnonsuojeluliitto ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet:

- Suomen Kuntaliitto
- Suomen Kiinteistöliitto ry.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Ympäristöministeriön hallinnonalan kokonaiskehys

Ympäristöministeriön hallinnonalan talousarvioesitys on kaikkiaan 267 miljoonaa euroa eli

noin 0,5 % talousarvion loppusummasta, joten rahoitus pysyy kokonaistasoltaan ennallaan. Ympäristövaliokunta toteaa, että kokonaisuutena arvioiden rahoitustasoa voidaan pitää vaikea taloustilanne huomioon ottaen kohtuullisena, mutta toimialan tavoitteet ja tehtävät huomioon ottaen hallinnonalan tilanne on kireä.

Ympäristövaliokunta korostaa, että vaikka resurssit pysyisivät suurin piirtein ennallaan, hallinnonalalla on suuria haasteita, koska ympäristöhallinnon tehtävät ovat jatkuvasti lisääntyneet. Ympäristönsuojelun aluehallinnon voimavarojen niukkuus on johtanut esimerkiksi siihen, ettei toiminnanharjoittajia ehditä neuvomaan ja opastamaan ympäristölupien hakemisessa yhtä hyvin kuin aikaisemmin. Ympäristölupien valvontaan ei ole riittävästi resursseja. Ympäristölupien käsittely on ruuhkautunut, ja ympäristölupien käsittelyajat ovat venyneet. Alueellisesti erityisesti Pohjois-Suomessa kaivosasiat ovat vienneet voimavaroja, ja lisävoimavaroja tähän on osoitettu. Yleisellä tasolla haasteet ovat kuitenkin edelleen suuret. Talousarvioesitykseen sisältyy 2 miljoonan euron lisämääräraha aluehallinnon toiminnan kehittämiseen ja ympäristöministeriön ohjauksen vahvistamiseen (35.10.22). Lisäys on tarpeen, mutta ei poista perusongelmaa resurssien lähtökohtaisesta niukkuudesta.

Ympäristövaliokunta korostaa, että ympäristöhallinnon riittävä resursointi on tärkeää paitsi lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi ja ympäristönsuojelun edistämiseksi myös yritysten toimintaedellytysten kannalta. Ympäristölupien käsittelyn tulee olla korkeatasoista ja joutuisaa sekä haitankärsijöiden etujen että toiminnanharjoittajien kilpailuedellytysten turvaamiseksi. Alueellisen ympäristöhallinnon toimivuus tulee kyetä turvaamaan.

Valiokunta toteaa, että ympäristölainsäädäntöä myös kehitetään parhaillaan sisällöllisesti voimavaroja säästävään suuntaan. Ympäristönsuojelulain uudistamisen ensimmäisessä vaiheessa on tavoitteena muuttaa ympäristölupien valvonta maksulliseksi, mikä parantaa mahdollisuuksia asianmukaiseen ja alueellisesti tasapuoliseen ympäristövalvontaan. Lupamenettelyjen keventämistä sellaisten toimintojen osalta, joita voidaan riittävästi ohjata standardityyppisillä määräyksillä, ja muita mahdollisia keinoja hallinnon keventämiseen on edelleen pohdittava tilanteen helpottamiseksi. Tämä työ on vireillä ympäristönsuojelulainsäädännön uudistamisen toisessa vaiheessa. Nämä ovat kuitenkin keino-

ja, jotka vaikuttavat hallinnon työmäärään ja toimintaedellytyksiin vasta pidemmällä aikavälillä.

Haja-asutuksen jätevesihuolto ja siirtoviemärit

Ympäristöministeriön pääluokassa siirtoviemärien rakentamista ja haja-asutuksen jätevesihuoltoa voidaan tukea ympäristönsuojelun edistämisen momentilta 35.10.61. Ympäristötöihin, vesihuoltohankkeisiin ja hajajätevesineuvontaan esitetään 11,5 miljoonaa euroa, mikä on 1,4 miljoonaa vähemmän kuin vuonna 2013.

Maa- ja metsätalousministeriön pääluokassa vesihuoltotoimenpiteiden tukemiseen myönnettävää momentin 30.50.31 (Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen) määrärahaa voidaan käyttää siirtoviemärihankkeisiin ja alueelliseen vedenhankintaan. Määrärahaesitys maaseudun vesihuoltotoimenpiteisiin on nyt 8 miljoonaa euroa. Momentin määräraha koostuu keskeneräisten hankkeiden jatkamiseen tarvittavasta rahoituksesta, maaseudun vesihuoltotoimenpiteiden eli lähinnä viemäröintiohjelman rahoituksesta sekä aiemmin myönnettyjen korkotukilainojen korkotukiin tarvittavasta rahoituksesta.

Ympäristövaliokunta korostaa, että siirtoviemärihankkeilla voidaan edistää tehokkaasti toimivien keskuspuhdistamojen rakentamista vanhentuneiden pienten jätevedenpuhdistamojen kunnostusinvestointien sijaan. Hankkeiden tukemisella voidaan tehokkaasti edistää sekä ympäristönsuojelullisesti että kokonaistaloudellisesti edullisten rakenteiden aikaansaamista. Valtakunnallisen viemäröintiohjelman tavoitteiden mukaan vähintään 20 000 taloutta tulisi saattaa viemäriverkoston piiriin vuoteen 2016 mennessä, jolloin päättyy myös haja-asutuksen jätevesiasetuksen mukaisten toimenpidevelvoitteiden siirtymäaika. Talousarvioesityksen määräraha-taso ei riitä läheskään viemäröintiohjelman tavoitteiden toteuttamiseen. Valiokunta korostaa, että siirtymäaikaa haja-asutuksen jätevesi-investointien tekemiseen on enää pari vuotta. Perusteltujen siirtoviemärihankkeiden rakentaminen tulisi tehdä nyt, jotta vältytään mahdollisilta hukkainvestoinneilta yksityisten kiinteistöjen

jätevesien puhdistusjärjestelmiin, jos siirtoviemäritratkaisuun kuitenkin päädytään lähitulevaisuudessa, mutta asetuksen siirtymäajan jälkeen. Myös neuvontaan tarvitaan riittävä määräraha jäljellä olevan siirtymäajan tarpeiden kattamiseksi. Valiokunta muistuttaa, että näillä tehtävillä on myös työllistävä vaikutus. Edellä esitettyyn viitaten ympäristövaliokunta esittää,

että valtiovarainvaliokunta lisää momentille 35.10.61 (Ympäristönsuojelun edistäminen) 1,4 miljoonaa euroa.

Pilaantuneiden alueiden kunnostaminen ja valtion jätehuoltotyöt

Haja-asutuksen jätevesihuollon ja siirtoviemäröintihankkeiden edistämisen ohella tärkeitä tehtäviä ympäristöhallinnolle ovat pohjavesien suojeleminen ja pilaantuneiden alueiden kunnostaminen. Ympäristönsuojelun edistäminen -momentilta (35.10.61) rahoitetaan siirtoviemärihankkeiden ohella myös pilaantuneiden alueiden kunnostushankkeita ns. valtion jätehuoltotöinä. Näiden tavoitteena on muun rahoituksen puuttuessa vähentää pilaantuneiden alueiden aiheuttamia terveysriskejä ja ympäristöhaittoja sekä turvata puhtaan raakaveden hankinta tärkeillä pohjavesialueilla.

Ympäristövaliokunta huomauttaa, että Suomessa on inventoitu useita tuhansia kunnostusta vaativia alueita, joihin liittyy pohjavesien pilaantumisen riski tai muu vaara. Tarvetta kunnostusrahoitukselle on siten huomattavasti käytettävissä olevaa määrärahaa enemmän. Yritysten konkurssien seurauksena voi myös enenevästi syntyä tilanteita, joissa maaperään jää pohjaveden pilaantumisvaaraa aiheuttavia aineita, joiden poistamista ja maaperän kunnostamista ei aiheuttaja pysty maksukyvyttömyyden vuoksi hoitamaan. Olemassaolevat vakuus- ja vakuutusjärjestelmät soveltuvat harvoin konkurssitilanteisiin, ja toisaalta valtion jätehuoltotyöjärjestelmä on tarkoitettu ensisijaisesti vanhoja pilaantuneita riskialueita varten. Valiokunta pitää tärkeänä ympäristöministeriön tavoitetta selvittää toissijaisia korvausjärjestelmiä todeten, että

akuutti ongelma määrärahan puutteesta on esillä vuoden 2013 neljännen lisätalousarvioesityksen valmistelussa.

Metsähallituksen luontopalvelut

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien rahoitus on säilymässä tasoltaan suunnilleen ennallaan. Valiokunta korostaa aikaisempiin lausuntoihinsa viitaten, että Metsähallituksen luontopalvelujen rahoituksen turvaaminen on tärkeää laajentuneen kansallispuistoverkoston suojelutehtävien hoitamiseksi ja virkistyskäytön palvelujen kehittämiseksi. Kansallispuistoverkostoa on myös tarpeen edelleen laajentaa, ja uusien puistojen perustamista selvitetään parhaillaan. Määrärahatasosta tinkiminen ei ole tarkoituksenmukaista taloudellisilla perusteilla, sillä tutkimusten mukaan alueiden retkeilypalveluihin sijoitetut varat palautuvat moninkertaisesti paikallistalouteen, joten määrärahalta on myös työllistävä vaikutus. Metsähallituksen luontopalvelut on pystynyt määrärahaltaan säilyttämään työpaikkoja myös harvaan asutulla maaseudulla ja siten tukemaan maaseudun säilymistä asuttuna.

Metsähallituksen luontopalvelujen hoitoon on siirtynyt ja siirtyy aikaisemmin muiden valtion laitosten hallinnoimia kiinteistöjä, satamia ja muuta palveluvarustusta sekä Museoviraston hoidossa olleita kohteita. Talousarvioehdotuksessa momentilla 35.10.52 (Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät) on 1 miljoonan euron lisäys Museovirastolta siirtyvien arvokohteiden hoitoa ja ylläpitoa varten, kun kulttuurihistoriallisesti arvokasta kiinteistövarallisuutta siirretään valtion kiinteistöstrategian mukaisesti Metsähallituksen (ja Senaatti-kiinteistöjen) hoidettavaksi. Luontopalvelujen hoitoon siirtyy siten vuoden 2014 alussa 29 arkeologista kohdetta mukaan lukien matkailullisesti vetovoimaiset rauniolinnat, kuten Raaseporin linna. Ympäristövaliokunta korostaa, että sekä kansallispuistoverkoston että kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kiinteistövarallisuuden asianmukainen hoito ja ylläpito tulee rahoittaa, mikä käytännössä merkitsee määrärahatason nostamistarvetta.

Edellä esitettyyn viitaten ympäristövaliokunta esittää,

että valtiovarainvaliokunta lisää momentille 35.10.52 (Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät) 1 miljoona euroa.

Avustukset järjestöille

Talousarvioesityksen momenttiin 35.01.65 (Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon) ehdotetaan 2 miljoonan euron määrärahaa eli 120 000 euron vähennystä. Ympäristövaliokunta katsoo, että määräraha tulee säilyttää ennallaan. Määräraha on pieni, mutta merkittävä, koska näin voidaan edistää järjestöjen tärkeää työtä ympäristökasvatuksen ja -tiedotuksen vahvistamiseksi. Edellä esitettyyn viitaten valiokunta esittää,

että valtiovarainvaliokunta lisää momentille 35.01.65 (Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon) 120 000 euroa.

Itämeren suojele

Talousarvioesityksessä Itämeren suojeleluun osoitetaan 4,84 miljoonan euron määrärahaa (35.10.22; erät ympäristömenot). Ympäristövaliokunta korostaa, että määräraha on hyvin tarpeellinen Itämeren rehevöittävien ravinteiden päästöjen vähentämiseksi, haitallisista aineista johtuvien riskien vähentämiseksi ja vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventoimiseksi. Itämeren toimintaohjelma tiukentuneine ravinteiden päästövähennystavoitteineen on hyväksytty HELCOMin ministerikokouksessa 3.10.2013. Tavoitteena olevan Itämeren hyvän tilan saavuttaminen edellyttää monipuolisia toimia toimien kohdentamiseksi mahdollisimman vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti.

Ympäristövaliokunta katsoo, että Luoteis-Venäjällä toteutettavat vesiensuojeluhankkeet ovat edelleen kustannustehokas keino vähentää Itämereen joutuvaa rehevöittävää kuormitusta. Lähialueyhteistyörahoituksen päätyttyä vuoden 2012 lopussa vesiensuojeluhankkeita toteutetaan kahdenvälisillä hankkeilla, pohjoisen ulot-

tuvuuden hankkeilla ja Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen alueellisen yhteistyön edistämishankkeilla. Valiokunta pitää tärkeänä myös EU:n Itämeri-strategian toimintaohjelman tavoitetta vahvistaa sitä kautta Venäjän kanssa tehtävää yhteistyötä.

Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntavalmiutta on kehitetty pitkäjänteisesti, mutta öljyntorjuntavalmiuden tavoitetasoon saavuttamiseen on vielä matkaa ja rahoitustarve on vielä yli 100 miljoonaa euroa. Öljykuljetusten määrä Suomenlahdella on yli kymmenkertaistunut viimeisten parinkymmenen vuoden aikana ja kuljetukset lisääntyvät edelleen. Suurvahingon todennäköisyys on siten kaikista varotoimista huolimatta merkittävä.

Momentin 35.10.70 (Alusinvestoinnit) 13,5 miljoonan euron määrärahaa käytetään merivoimien öljyntorjunta-alus Hylkeen peruskorjaukseen sekä kahden jääolosuhteissa toimivan öljyntorjuntalaitteiston hankintaan. Ympäristövahinkojen torjuntaa koskeva 5,2 miljoonan euron määräraha momentilla 35.10.20 riittää torjuntaan liittyvien perustehtävien hoitamiseen, mutta ei kalustoinvestointeihin. Tulevina vuosina rahoitusta tarvitaan lisää myös kasvavan kaluston käyttökustannusten ja korjauskulujen kattamiseen.

Aluearkkitehtitoiminnan tukeminen

Talousarvioesityksen kohdassa 35.20.37 (Avustukset kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen) esitetään avustus suunnattavaksi yksinomaan tuulivoimarakentamista ohjaavien kaavojen laatimisen tukemiseen, jolloin mahdollisuus tukea aluearkkitehtitoimintaa lakkaa. Lisäksi tuulivoimarakentamista ohjaavan kaavoituksen tukemiseen esitetään 1 miljoonan euron vähennystä.

Ympäristövaliokunta painottaa, että aluearkkitehtitoiminnasta saadut kokemukset ovat olleet erittäin hyviä pienten kuntien maankäytön suunnittelun tason edistämässä, kuntien ympäristön kehittämisessä ja elinkelpoisuuden lisäämisessä. Avustusta ovat voineet saada alle 6 000 asukkaan kunnat, joilla ei ole maankäyttö- ja ra-

kennuslain mukaista kaavoittajavelvoitetta. Vuonna 2013 aluearkkitehtialueita on ollut 21 kattaen 45 alle 6 000 asukkaan kuntaa.

Aluearkkitehtitoiminta on lisännyt huomattavasti kuntien välistä yhteistyötä ja kustannustehokkaalla tavalla nostanut ympäristön suunnittelun tasoa. Avustukset aluearkkitehtitoimintaan tulisi vielä säilyttää, sillä yhteistyöhön perustuvan pitkäjänteisen työn jättäminen kesken ei ole tarkoituksenmukaista ainakaan tässä vaiheessa, kun kuntarakenteen muutos on vielä kesken. Aluearkkitehtitoiminnalla on voitu tukea myös pienten kuntien tuulivoimarakentamiseen liittyvää kaavoitusta, mikä on rakentamisen voimakkaan lisäystarpeen vuoksi hyvin tarpeellista. Edellä esitettyyn viitaten valiokunta esittää,

että valtiovarainvaliokunta lisää aluearkkitehtitoiminnan momentin 35.20.37 (Avustukset kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen) tekstiosaan ja lisää momentille 300 000 euroa.

Kohtuuhintaisen asumisen edistäminen

Ympäristövaliokunta viittaa ensin asuntopoliittisille vuonna 2012 toimittamaansa kirjelmään (YMO 5/2011 vp) kohtuuhintaisen asumisen edistämisestä, jossa se edellyttää saavansa kokonaisvaltaisen selvityksen edellyttamiensä toimenpiteiden toteuttamisesta. Asuntopoliittikan haasteet edellyttävät hyvin monipuolisesti vaikuttavia toimenpiteitä esimerkiksi tontti- ja vuokra-asuntotarjonnan lisäämiseksi, asumiskustannusten hillitsemiseksi, peruskorjausvelan pienentämiseksi, kosteus- ja homeongelmien vähentämiseksi, väestön ikääntymiseen liittyvien ja erityisryhmien tarpeisiin vastaamiseksi, energiatehokkuuden edistämiseksi ja yhdyskuntarakenteen eheyttämiseksi. Ympäristövaliokunta pitää talousarvioesitystä tältä osin tasoltaan nykyisessä taloustilanteessa kohtuullisena, mutta muistuttaa asuntopoliittikan haasteiden mittaavuudesta ja pitkäjänteisen asuntopoliittikan tarpeesta.

Valtioneuvoston periaatepäätös asuntopoliittisesta toimenpideohjelmasta vuosille 2012—2015 käsittelee koko maan asuntopoliittisia ky-

symyksiä ja toimenpiteitä. Siinä keskitytään erityisesti asuntotuotannon lisäämiseen ja erityistä tukea tarvitsevien ryhmien, kuten asunnottomien, ikääntyneiden ja kehitysvammaisten, asumisolojen parantamiseen sekä asuinrakentamisen prosessien ja laadun parantamiseen.

Kehysriihessä maaliskuussa 2013 hyväksytty asuntopoliittinen uudistuspaketti sisältää toimia koko asuntotuotantoketjun kehittämiseen kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen määrän lisäämiseksi erityisesti pääkaupunkiseudulla. Valtion omistama Kruunuasunnot Oy ryhtyy rakennuttamaan ja omistamaan kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja Helsingin seudulla. Valtio ja sen omistamat yhtiöt osoittavat yhtiölle kohtuuhintaisia tontteja rakennuttamista varten. Käynnistysavustus otetaan käyttöön Helsingin seudulla vuosina 2013—2015. Avustusta osoitetaan 10 miljoonaa euroa vuodessa, ja sen suuruus on 10 000 euroa asuntoa kohden. Maapolitiikan hoitoa kehitetään ja käytäntöjä yhtenäistetään Helsingin seudulla. Keskeisenä työkaluna on maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) aiesopimus, jonka Helsingin seudun kunnat ja valtio solmivat vuosille 2012—2015.

Talousarvioesityksen mukaan kohtuuhintaisen asuntotuotannon rakentamisessa varaudutaan 7 500 korkotuetun asunnon ja 2 000 valtion takaaman asunnon rakentamiseen. Avustusten myöntämisvaltuudeksi ehdotetaan edellä mainitun 10 miljoonan euron käynnistysavustuksen ohella kunnallistekniikka-avustus (15 miljoonaa euroa), erityisryhmien avustusvaltuus 120 miljoonaa euroa ja kerros- ja rivitalojen perusrakennuksen käynnistysavustusvaltuus 100 miljoonaa euroa.

Uutena ohjelmana käynnistetään ikääntyneiden asumisen kehittämisen ohjelma, jonka koordinoitiin ohjataan määrärahat korjausavustuksista (0,5 miljoonaa euroa), minkä lisäksi korjausavustuksiin esitetään 3 miljoonaa euroa ohjelman toteuttamiseksi. Lisäksi korjausavustukset pienenevät. Energia-avustuksia myönnetään enää pienituloisille ruokakunnille enintään kaksi huoneistoa käsittävään rakennukseen, eikä rakennusten energiatehokkuuden parantamista enää muutoin tueta. Momentille 35.20.55 (Avus-

tukset korjaustoimintaan) esitetään 43 miljoonaa euroa eli 7 miljoonan euron vähennystä. Korjausavustusten painopiste on hissien rakentamisessa sekä vanhusten ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjaamisessa. Tarvetta korjausavustuksiin olisi huomattavasti enemmän.

Lopuksi valiokunta kiinnittää valtiovarainvaliokunnan vakavaa huomiota siihen, että momentille 35.01.01 (Ympäristöministeriön toimintamenot) esitetään Kosteus- ja home-talkoot-toimintaohjelman jatkamiseen vain 0,9 miljoonaa euroa, vaikka välitön tarve on 2 miljoonaa euroa. Kaikkiaan kosteus- ja homehaitat muodostavat yhteiskunnallisen ja jopa kansanterveydellisen ongelman, ja välttämättömien toimenpiteiden toteuttamiseksi on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin. Valiokunta korostaa viitaten eduskunnan tarkastusvaliokunnan mietintöön (TrVM 1/2013 vp — Rakennusten kosteus- ja

homeongelmat) ja sen johdosta eduskunnan hyväksymässä 14 lausumassa edellytettyjen toimenpiteiden toteuttamiseen. Edellä esitettyyn viitaten valiokunta esittää,

että valtiovarainvaliokunta lisää momentille 35.01.01 (Ympäristöministeriön toimintamenot) kosteus- ja home-talkoiden toimintaohjelman jatkamiseen 1,1 miljoonaa euroa.

Lausunto

Lausuntonaan ympäristövaliokunta esittää,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 22 päivänä lokakuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Martti Korhonen /vas
vpj. Rakel Hiltunen /sd
jäs. Tarja Filatov /sd
Timo Heinonen /kok
Mikael Jungner /sd
Antti Kaikkonen /kesk
Pauli Kiuru /kok
Jukka Kärnä /sd

Jari Lindström /ps
Eeva-Maria Maijala /kesk
Tapani Mäkinen /kok
Martti Mölsä /ps
Sari Palm /kd
Anni Sinnemäki /vihr
Mirja Vehkaperä /kesk
Juha Väättäinen /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos.

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Perustelut

Tulevaisuudessa asuntorakentamisen/asuntotuotannon haasteet ovat suuret. Yhtäältä maaseutu autioituu vähitellen nykyisen hallituksen harjoittaman keskittämispolitiikan seurauksena. Toisaalta Helsingin seudulla tilanne on erityisen haastava — sinne pakkautuvan väkimäärän vuoksi. Tämä taas lisää kysyntää asuntotuotantoon — millä on vaikutusta asuntojen hintoihin nostavasti. Kysyntä on asuntotuotantoa suurempaa. Omat haasteensa tähän kokonaisuuteen luo sosiaalinen asuntotuotanto ja sen alimitoitettu tuotanto. Perussuomalaisten mielestä suurin ongelma on siinä, että Helsingin seudulla ei ole kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja riittävästi. Samankaltaisia ongelmia esiintyy myös muissa kasvukeskuksissa. Hallitus ei ole tähän haasteeseen puuttanut riittävästi. Perussuomalaisten mielestä se on silmien ummistamista tosiasioilta.

Perussuomalaiset pitävät tärkeänä sitä, että korjausavustusten rahoitus palaisi vuoden 2011 tasolle, 90 miljoonaan, nyt ollaan puolessavälissä. Nykyistä suurempi rahamäärä on erittäin tarpeellinen, jotta painopisteenä olevat hissien rakentaminen sekä vanhusten ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjaaminen kotona asumisen mahdollistamiseksi niin inhimillisesti kuin taloudellisestikin voidaan toteuttaa. Hallituksen esittämä määräraha on korjausavustuksiin aivan liian pieni. Myös homekohteiden korjauksiin tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota. Perussuomalaisten mielestä kenenkään ei tulisi joutua asumaan, elämään tai muutoin olemaan päivisin tiloissa, jotka altistavat terveyshaittoihin. Kokonaisuudessaan on tärkeää, että vastuut kohdennetaan yksiin käsiin esimerkiksi asuntoministerille. Näin on eduskunnan tarkastusvaliokunta todennut omassa toimenpideohjelmassaan. Perussuomalaiset näkevät, että rakennuskannasta huolehtiminen tulisi nostaa poliittisen agendan

kärkipäähän, koska rakennukset ovat suurin kansallisvarallisuutemme.

Lopuksi valiokuntaryhmämme haluaa kiinnittää erityistä huomiota siihen tosiasiaan, että liian kunnianhimoiset päästötavoitteet sekä erilaiset muut "ympäristönsuojelun nimissä" tehdyt hankkeet rasittavat kansalaisten taloutta. Tämä tulee kalliiksi yksittäisille kansalaisille. Tällainen on hallituksen hyväksymä päätös uudesta jätevesiasetuksesta. Asetuksen tarkoituksena oli vähentää haja-asutusalueiden jätevesistä aiheutuvaa ympäristökuormitusta kiinteistöiltä, joita ei ole liitetty yleiseen viemäriin. Asetus on ollut tietyillä alueilla asuneille asukkaille kohtuuton sekä muutoinkin epäonnistunut. Lisäksi valiokuntaryhmänä sekä puolueena kritisoidimme vahvasti kesäkuun alussa voimaan tullutta uutta lakia rakennuksen energiatodistuksesta (= Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi rakennusten energiatehokkuudesta 2010/31/EU). Emme voi hyväksyä nyt tehtyä lakia siksi, että kulutuksen laskennallinen määrittäminen ei perustu todelliseen kulutukseen, vaan annettuihin laskentamuotokertoimiin. Toisena epäkohtana on se, että voimassaolevalla lailla pakotetaan vanhoissa omakotitaloissa asuvat ihmiset maksamaan energiatodistuksista kohtuuttomia summia.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että valtiovarainvaliokunta lisäisi kohtaan 35.20.55, avustukset korjaustoimintaan, 20 miljoonaa euroa vanhusten ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjaamiseen kotona asumisen mahdollistamiseksi sekä samaten lisäyksenä kohtaan 35.20.55 25 miljoonaa euroa julkisten rakennusten aikaistettuihin home- ja sisäilmakorjauksiin.

Helsingissä 22 päivänä lokakuuta 2013

Juha Väättäinen /ps
Jari Lindström /ps
Martti Mölsä /ps